

ÓVODAI GYAKORLAT

II. félév

Kedves Hallgatók!

Tanulmányaik II. félévében megkezdik a folyamatos, önálló munkát az óvodában. Elméletben már megismerkedtek az óvodai nevelés feladataival, tevékenységeivel, elsősorban a gyermekek szabad játékának sajátosságaival. Ebben a félévben az óvodai munkájuk fókuszában az alábbiak állnak:

- *tájékozódás az óvoda működéséről,*
- *a gyermekcsoporttal való további ismerkedés, kapcsolat elmélyítése,*
- *a csoport szokásrendszerének további áttekintése és a gondozási teendők önálló ellátása,*
- *a gyermekek szabad játékának támogatása,*
- *szabadon választott mozgásos játék kezdeményezése,*
- *játékeszköz készítése és bemutatása a csoportban,*
- *a saját pedagógiai munkájuk szakmai elemzése, szakszerű önreflexió keretében,*
- *megfigyelési jegyzőkönyvek- és elemzések készítése (gyermekmegfigyelés, hallgatótársai szabad játék támogatásának megfigyelése a mentor által megadott szempontok szerint).*

Feladatuk továbbá a mentor által kezdeményezett *Verselés, mesélés, valamint a Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka tevékenységek* során:

- *módszertani szempontú szakszerű megfigyelést végezni,*
- *pszichológiai-pedagógiai, illetve módszertani szempontból elemezni a látottakat,*
- *tapasztalatokat szerezni arról, hogy mik az óvodapedagógus feladatai a kezdeményezett tevékenységek során.*

A PORTFÓLIÓ ELKÉSZÍTÉSÉNEK MENETE

Borítólap: az egyetem, a kar neve: Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító-és Óvóképző Kar, portfólió, saját név, tagozat, félév (hányadik féléves gyakorlat), dátum, mentor neve, a hospitálás helyszíne.

A portfólió tartalmi elemei

I. EGYÉNI CÉLOK (terjedelem: több mint fél oldal)

A félév elején gondolja át az alábbiakat és feljegyezését lássa el dátummal!

1. Hol tartok az óvodai gyakorlati munkámban?

Röviden foglalja össze, milyen tapasztalatokat szerzett az óvodáról, a gyermekcsoportról az első félévben. (pl. az óvoda légköre, a gyerekekkel való kapcsolat stb.)

2. Mit várok ettől a félévtől?

Tekintse át a félévi feladatokat, és fogalmazzon meg önmaga számára legalább **hét** konkrét egyéni célt, amelyet az óvodai gyakorlata során el szeretne érni.

A szempontokon belül fogalmazzon meg konkrét célokat a szabad játéktámogatás, illetve gondozási tevékenységek ellátása kapcsán is.

II. A JÁTÉK

1. Hét játék leírása (terjedelem: max. 3 oldal)

A játékszociológiai és pedagógiai tanulmányai és/vagy a szakirodalom alapján válasszon legalább hét különböző játékot, amelyet szívesen játszana a gyermekkel az óvodában. A lejegyzett játékok tartalmazzák a kiválasztott mozgásos játékot, amit az egyéni gyakorlata során kezdeményez. Az

utóbbi játék legyen utolsóként feljegyzett, amihez kapcsoljon egy rövid reflexiót is a megvalósítás menetéről.

A játékok leírását a következőkképpen jegyezze fel:

- *A játék címe*
- *A játék pontos forrása (szakirodalom jelölése, A játék pszichológiája és pedagógiája szemináriumon tanultak stb.)*
- *Életkor (milyen életkorú gyermekeknek ajánlja)*
- *Résztvevők száma*
- *Eszközök*
- *A játék leírása, menete*
- *Fejlesztési területek (az adott játék a gyermekek mely képességeit fejleszti)*

III. AZ ADATGYŰJTÉS ÉS MEGFIGYELÉS SZEMPONTJAI

1. Tájékozódás az óvoda működéséről a dokumentumok tükrében (terjedelem: 2 oldal)

Tanulmányozza át az óvoda és az óvodai csoport működését leíró és szabályozó dokumentumokat: Alapító okirat, Pedagógiai program, SZMSZ, házirend, éves munkaterv, nevelési terv, havi terv, tematikus terv (esetleg projektterv), hetirend, napirend, egyes tevékenységek tervezetei, vázlatai stb.

Készítsen néhány mondatos feljegyzést az alábbiak dokumentumokról (pl. melyek a legfontosabb elemei, milyen szempontok szerint épül fel stb.): nevelési terv, havi terv, hetirend, napirend, a csoportnapló részei (feljegyzéseiben nem szerepelhetnek a gyermekek személyes adatai!).

2. A gyermekek megismerése, és a kapcsolatok kialakítása

2.1. Ismerkedés a gyerekekkel

Jegyezze fel, miként teremtett kapcsolatot a gyerekekkel!

- Fejtse ki, hogy kik voltak azok a gyerekek, akik maguktól keresték a közelséget és röviden írja le azt is, hogy milyen módon tették? (Pl. beszélgetést kezdeményeztek, tárgyat mutattak, kínáltak, ajándékoztak, bevonták a szerepjáték stb.)
- Fejtse ki, hogy kikkel kezdeményezett Ön kapcsolatot, és vegye számba, kikhez nem tudott közel kerülni a hospitálás során, illetve esetleg előfordult, hogy valamelyik gyermek visszautasította a közeledést! Írja le röviden, hogyan jellemzi a gyerekekkel való kapcsolatát.

2.2. Beszélgetés a mentorral

A hospitálása során beszélgessen mentorával a csoportról, a környezeti feltételek kialakításáról.

Az alábbi témákat mindenképp érintse:

- a beszoktatás folyamata, problémái, hatékony megsegítése,
- a szokásrendszer kialakításával kapcsolatos elvek és prioritások,
- az óvodai környezet (csoportszoba, udvar) kialakításának szempontjai,
- a csoportba járó gyermek/ek temperamentuma, egyéni sajátosságai, preferenciái,
- különleges bánásmódot igénylő gyermekek támogatása a csoportban.

Rögzítse írásban a beszélgetést és tüntesse fel annak pontos időpontját!

Feljegyzéseiben nem szerepelhetnek a gyermekek személyes adatai!

2.3. A csoport szokásrendszerének megismerése (terjedelem: 1–2 oldal)

Tanulmányozza át az óvodai csoport nevelési tervében, az önkiszolgálással (pl. öltözködéssel, étkezéssel és higiénével) kapcsolatos szokásokat és kialakításuk módját, a munka jellegű

tevékenységeket, valamint a társas élet szabályait. Figyelje meg, és jegyezze fel, hogyan érvényesülnek fentiek a mindennapokban. Írjon mindhárom területről (önkiszolgálás, munka jellegű tevékenységek, társas élet szabályai) 2-2 példát a csoport életéből.

3. A gyermekek szabad játékának megfigyelése (terjedelem: 3-5 oldal)

Készítsen a hospitálása során a szabad játék idejében két szakszerű jegyzőkönyvet az alábbiak szerint:

3.1. Egy szerepjáték vagy szabályjáték megfigyelése és elemzése

5–10 percig figyeljen meg egy játszó gyermeket, jegyezze le részletesen a tevékenységét (cselekvések, verbális megnyilvánulások). A jegyzőkönyv és elemzés elkészítéséhez használja a Jegyzőkönyv segédletet.

3.2. Egy gyakorlójáték vagy konstruáló játék megfigyelése és elemzése

5–10 percig figyeljen meg egy játszó gyermeket, jegyezze le részletesen a tevékenységét (cselekvések, verbális megnyilvánulások). A jegyzőkönyv és elemzés elkészítéséhez használja a Jegyzőkönyv segédletet.

4. Az egyéni hospitálás összegzése (terjedelem: minimum 1 oldal)

Az egyéni hospitálás lezárultával – a célok és feladatok tükrében – az alábbi szempontok alapján gondolja át a pedagógiai munkáját:

- az óvoda és a csoport megismerése
- kapcsolat a gyermekekkel
- gondozási teendők ellátása – szokásalakítás
- a szabad játék támogatása.

V. JEGYZŐKÖNYVEK A CSOPORTOS ÓVODAI GYAKORLAT NAPJAIRÓL

(A társai csoport előtt tartott munkájáról, minden alkalomról külön-külön.)

Minden esetben rögzítse az alábbiakat:

- a foglalkozó csoporttársának neve, a tevékenység (jelen esetben a szabad játék támogatás) időpontja (dátum, időszáv),
- a mentortól kapott megfigyelési szempont kifejtése,
- a foglalkozó csoporttárs tevékenységén kívüli egyéb történések feljegyzése,
- az elemző óra megbeszélésének tanulságai – kiemelésekkel (pl. milyen új ismeretet sajátított el, mit tartott fontosnak a legfontosabbnak az elhangzott elemzésekből a saját gyakorlatára vonatkozóan stb.)

VI. JEGYZŐKÖNYVEK A BEMUTATÓKRÓL (*Verselés, mesélés; Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka*)

(a mentor óvodapedagógus 2 bemutatójáról, mindkét alkalomról külön)

Minden esetben rögzítse az alábbiakat:

- a mentor óvodapedagógus neve, időpont,
- tevékenység megnevezése,
- módszertani megfigyelési szempont; feljegyzések a délelőtről a megfigyelési szempont tükrében,
- az elemző óra megbeszélésének tanulságai – kiemelésekkel.

VII. ÖSSZEGZŐ REFLEXIÓ A 2. FÉLÉV GYAKORLATI MUNKÁJÁRÓL

- Tekintse át a félév elején megfogalmazott célokat és írja le, mit sikerült abból megvalósítania!
- Készítsen „leltárt”: nevezzen meg legalább három konkrétumot, amit megtanult az óvodapedagógus és a gyermekek kapcsolatáról, a gyermekek játékaról, a gyermekek játékának támogatásáról!
- Gondolja át, és fogalmazza meg, hogy az eddigi óvodai tapasztalatainak birtokában, melyik az a terület (kompetencia), amelyik a legnagyobb kihívást jelenti az ön számára, milyen területeken van szüksége fejlődésre és a leendő óvodapedagógusként milyen kompetenciáit tartja erősségeinek!

A félév minősítését a mentor javaslata alapján a neveléstudományi tutor írja be a Neptunba. A portfólió és a Gyakorlati értékelő lap (GYÉL)leadásának határidejét a mentor határozza meg.

A portfólió nem tartalmazhat a gyermekekről, családokról személyek azonosítására alkalmas információkat, továbbá nem készíthető fénykép sem a gyermekekről.

2025. január 29.

Neveléstudományi Tanszék